

En statsmakt eller et flokkdyr?

Norge er det en liten gruppe mennesker som setter agendaen som de fleste av oss blir tvunget til å forholde oss til. Hvis vi legger sammen alle som arbeider journalistisk i TV 2, NRK, Aftenposten, Dagbladet og VG, snakker vi kanskje om mellom 1500 og 2000 mennesker. Dette tilsvarer om lag fire tidels promille av Norges befolkning, og de er så langt fra et representativt utvalg som vi kan komme. De har ofte like utdannelser, gjerne fra samme utdanningssted. De er ofte venner med hverandre.

De har påfallende ofte bosteder i samme bydeler i våre største byer, og de tilhører ofte den øvre fjerdeparten av det vi kan kalle Norges middelklasse.

Når den lille gruppen kontrollerer så sterke kommunikasjonskanaler ut til resten av Norge, er det viktig at gruppen utøver sterk selvdisiplin. Det gjør den ofte. Journalister tilhører en profesjon som ransaker seg selv og som ransakes av andre. Men sett i lys av den makten de har, er ransakingen ofte sørgelig grunn og kortvarig. Faren for at pressen løper i flokk og avslører de samme nyhetene er åpenbar og et kjent trekk ved norsk nyhetspresse. Så

det er kanskje ikke så rart at dagspressen sliter med fallende opplagstall og sviktende markedsgrunnlag. Dagspressen er blitt forutsigbar og er i ferd med å gjøre seg selv uaktuell. La meg få eksemplifisere med to saker.

Mulla Krekar er langt fra noen kjernekar. De fleste av oss opplever nok at hans ideologi og definisjon av rettferdighet er fremmed og fjern fra vår egen. I vår kontekst blir Krekars virkemidler i det godes tjeneste en opprørende oppfordring til terror og drap. Jeg hater alt mulla Krekar står for og ideologien han prediker. Og jeg hater at vi lever i en verden som skaper ideologiske fronter der mulla Krekars virkemidler blir en eskalert konsekvens av uenighet og opplevelse av undertrykkelse.

Men jeg elsker at Norge er en sivilisert rettsstat. Jeg er stolt langt inn i hjerterøttene over at vi ikke sender mulla Krekar ut av Norge så lenge det er fare for hans liv i hjemlandet hans. Jeg er imponert over embetsverket vårt som står fjellstøtt på et godt utredet lovverk, og som taler enhver bråkjekk politiker midt imot. Og jeg er nesten blendet av styrken og motet som statsråd Bjarne Håkon Hanssen utviser i sitt forsvar av regjeringens beslutning. For noen uker siden var han i alle seriøse nyhetsfora og forsvarte seg krystallklart mot enhver journalist som prøvde å rukke ham. Hans budskap var konsekvent: Norge misliker sterkt Krekars virksomhet, men står fast på at vi er en rettsnasjon som ikke sender mennesker ut av landet og til en dødsdom i sitt hjemland.

Neste gang Krekar-saken treffer nyhetsbildet, så venter jeg spent på en annerledes journalistisk vinkling enn den vanlige om at «nå må vi da klare å få sendt ham ut, og hva er det egentlig med regjeringen som ikke evner å fatte beslutningen?».

Mulla Krekar og Gro Harlem Brundtland er to nylige ofre for norsk journalistikkens flokkmentalitet, skriver Morten Müller-Nilssen.

Gro Harlem Brundtland har blitt journalistenes nye offerlam. Etter at alt ståket var over – etter at selveste Mor Gro var reist hjem til Nice – gjennomførte journalistene i P2 den øvelsen deres kolleger skulle ha gjort før de slo opp alle «sakene» med Gro. For da P2 gikk gjennom alle de enkeltsakene som pressen hadde «avslørt», så viste det seg at alt det Gro hadde gjort både var lovlig og til dels fornuftig. Det eneste de kom frem til at det var mulig å stille spørsmål ved, var at hun valgte å ta et oppdrag for Pepsi. Men selv her kan det utmerket godt argumenteres for at Mor Gro gjorde et ærlig forsøk på å endre Pepsis tenkning

rundt sunnhet og helse. Det mest graverende i alt som kom frem var at en av direktørene på Ullevål sykehus med vitende og vilje hadde satt eget regelverk til side, og bestemt seg for ikke å sende regning for hofteoperasjon til Frankrike. Samtidig var hans omtale av dette i mediene befriende ærlig: «Hun har stått på så mye for Norge. Dette fortjener hun!» Og det kan man saktens være enig i.

Men for åndelig trangbodde journalister, er enhver fert av individorientert skandale som manna fra himmelen. De løper i flokk og fråtsrer

i det de tror er en viktig avsløring – en avsløring de etter egne utsagn gjør på vegne av velgerne og Norge. For journalistenes selvbylte kjenner ingen grenser. De er nasjonens selvbestaltede vaktstyrke. De er opplært til å være den femte statsmakt.

Selvfølgelig er det ikke så ensidig. Vi har heldigvis gode journalister som tenker selv. Her i avisen skriver Aslak Bonde – et utmerket eksempel på en klok og dyktig journalist som forlater de etablerte nyhetshusene for å gå mer i dybden. Han har noen åndsvenner i P2 og enkelte andre steder. Jeg ønsker meg flere av deres like. Jeg ønsker meg mindre av det fordummende. Og vær så snill: Spar meg for argumentet om at det er den fordummende journalistikken folk vil ha fordi det er disse sakene som selger avisene. Norge er fullt av mennesker som ikke kjøper VG eller Dagbladet. Vi er millioner som ikke ser TV 2-nyhetene eller Dagsrevyen.

Vi er bare ikke så synlige. De rundt regnet fire tidels promillene av Norges befolkning som kontrollerer de største nyhetskanalene henvender seg ikke til oss. Men hvis du bare ser litt nærmere etter, kjære journalist, så finner du oss. Vi sitter rett bak deg på bussen og kjører foran deg til fjellet. Kan du ikke anstrenge deg litt mer for å skrive for oss?

God helg!

MER ENN JOBBER

Av **MORTEN MÜLLER-NILSSEN**

Morten Müller-Nilssen er leder-
rådgiver og organisasjonspsyko-
log i The Performance Group. Han
er gift og har tre barn.
E-post: mmn@tpgmail.com

Ellen
Kjos-Kendall

Berit
Cappelen

Jan
Spurkeland

Lisa
Wade

Gry
Espedal

«Norge er fullt
av mennesker
som ikke
kjøper VG eller
Dagbladet.»

LES DINE FAVORITT TIDSSKRIFTER DIGITALT
besøk www.zinio.no i dag!

Zinio